

RECENSION

Ruth Sheen och Jim Broadbent i *Medan åren går*

Medan åren går

Originaltitel Another year
Svensk titel Medan åren går
Regi Mike Leigh
Manus Mike Leigh
Producent Georgina Lowe
Foto Dick Pope
Roller Jim Broadbent, Ruth Sheen, Lesley Manville, Oliver Maltman, Peter Wright, David Bradley, Martin Savage m fl
Storbritannien 2010
Längd i tid 2 tim 9 min
Censur barntillåten
Distributör AB Svensk Filmindustri

Många regissörer har sin egen touch. Den kanske mest kända är "The Lubitsch touch" som applicerades på Ernst Lubitschs filmer. Intelligent, sofistikerade komedier med en ironisk släng och en stor skopa romantik.

Listan kan göras lång – Altman, Hitchcock, Loach, Bresson och så vidare.

Mike Leigh har också sin alldeles egna touch, som skulle kunna beskrivas som utsnidade dramer, ofta med en mörk botten som följer komiken och glädjen sida vid sida som en skugga. Regissören och manusförfattaren har genom karriären lyckats doppa sina filmer i en helt unik typ av skarpsynt och ledsam ironi. Ett patos och en innerlighet som lyckas beröra alla delar av ditt hjärta. När han träffar rätt så har det resulterat i några av sin generations bästa filmer. Personligen tänker jag på BBC-mästerverket *Abigail's Party* (1977),

High Hopes (1990), *Naken* (Naked, 1993) och *Hemligheter & lögner* (Secrets & Lies, 1996).

Medan åren går är på sätt och vis en comeback till Leighs signum efter två, enligt filmarens standard, mediokra filmer med *Vera Drake* (2004) och *Happy-Go-Lucky* (2008).

Vi får den nedtonade, kontemplativa Mike Leigh igen. En film där bitterljuv humor genomsyrar ett existentiellt allvar. En sorgkamt skildring av sin egen generation där föräldrar saknar sina barn, inte kommunicerar med sina barn eller saknar barnen de aldrig kunnat få. Paniken kring pension, klimakteriet och nya kontakter går hand i hand med självömkan, depressioner och en känsla av att livet springer iväg med för snabba steg.

Ett år flyter förbi i Toms (Jim Broadbent) och Gerris (Ruth Sheen) liv och människorna omkring dem. Det gifta paret är navet i storyn, det lyckliga äktenskapet som alla avundas. Två starka individer som får symbolisera evig och oförstörd kärlek och som dessutom får agera fritidsterapeuter.

Deras närmsta olycksfågel är Mary, sublimt spelad av Lesley Manville. Hon är fränskild, alkoholiserad, ute efter Tom och Gerris son Joe och i allmänt kaos. Inte helt olik Dianne Wiests Holly i *Hannah och hennes systrar* (1986). Samtidigt vill Mary väl, skriker efter uppmärksamhet och försöker attrahera rätt män. Hon känns som ännu ett klassiskt Leigh-porträtt. Filmen är uppdelad i de fyra årtiderna där varje episod går i sin egen ton och särskilda attribut. Den avslutande vintern är klädd i stålgrå färgskalor och kretsar kring en begravning.

Leighs distinkta och teater-tintade dialog löper som en röd tråd. Den är driven, full av dialektala finurligheter, kvicka oneliners, interna skämt och subtiliteter.

Regissören må ha blivit lite mer sentimental på gamla dar men få, om ens någon, skriver och observerar med samma sensibilitet och lyhörda personlighetskänedom.